

Et pedibus nocturnis; Et dies capitis periculum adire, dum
 prosum tibi in plurali uero quandoque ipsi serui. Sallustius in-
 terea seruitia repudiabat, quorum in initio magna copia ad
 eum conuerebant. Et seruo uerbum, quod est in seruitute sum-
 A quo composita sunt de seruo, atque in seruo, quod est obsequor,
 Et quasi officium seruientis alicui praesto. Conserui dicuntur,
 qui in seruitute pariter sunt. Seruorum dies festus Romae erat
 Idibus augusti, quia eo die Tullius rex analla filius natus est.
 A seruus etiam Seruius, Et Seruilius cognomina. et Seruilius
 locus Romae a conditore ita uocatus. item a seruo uerbo fit as-
 seruo, quod est custodia. a quo asseruatio. Et obseruo, quod mo-
 do similiter est custodia aliquid oculis, animoque in modum spe-
 culatoris. Plinius. Obserua interm, ne quid temere agat. Hinc
 fit obseruatio, quasi adnotatio quaedam, Et animaduersio. Mo-
 do ueneror, Et cum cultu quodam, atque admiratione suspicio.
 Vnde fit obseruantia, hoc est exhibitio uenerationis. Et praeser-
 seruo, ac reseruo nota significationis. a quibus praeseruatio. et
 reseruatio. Et conseruo. a quo conseruator. Et conseruatrix. et
 conseruatio. Sunt etiam qui seruum a serendo, hoc est serui-
 nando deductum putent, quod si significat tranquillum, sine nu-
 bibus sine imbre, quod id maxime tempus sationi aptum sit.
 Ponitur etiam aliquando pro siccio. Virgilius. Vnde serenas
 uentus agat nubes. Hinc serescit pro siccatur frequenter ue-
 teres usurpare, quasi serenesca, quoniam serenitas siccitas
 est. Lucilius.
 Denique fluctuago suspensae in litore uestes.
 Vuesant tandem cadenti sole serescunt.
 A serenus serenitas deducitur, hoc est tranquillitas, claritas.
 Et sereno. uerbum clarifico. tranquillo. Virg. Vultu, quo cae-
 lum, tempestateque serena. Ad animum quoque, mentemque trans-
 feritur. Apule. Opitanda in primis quies est, Et mentis serenitas.
 FVNERE. Morte, ut supra diximus. NUMEN.
 Deum, hoc est Bacchum. Proprie numen uoluntas dei est. Vir.
 Non haec sine numine diuim eueniunt, hoc est sine uoluntate.
 idem. iam caelum, terramque, meo sine numine uenti miscere, et
 tantis audetis tollere moles? Tractum a nuco, quod ueteres pro
 uolo usurpabant. Proprie autem nuere est signo capitis uolun-
 tatem suam ostendere. A quo nutus signum ipsum capitis dicitur,
 Et uoluntas, quae ex huiusmodi signo declaratur. Liuius.
 Sub umbra Scipionis ciuitatem dominam orbis terrarum late-
 re. Nutus eius pro decretis patrum, pro populi iussis esse. Per
 metaphoram tamen numen aliquando pro potestate dei ponitur.
 unde diuersa numina, hoc est diuersae potestates in uno
 deo esse possunt. Virgilius. Musa mihi causas memora, quo nu-
 mine laeso. Quid ue dolens regina deum. Quippe Iuno mul-
 ta habet numina. est Curetis, quae utitur curru, Et hasta. idem.
 Hic illius arma, hic curru fuit. Est Lucana, quae partibus praes-
 est. Teren. Iuno Lucana fer opem. Est regna. Vir. Ast ego quae
 diuim incedo regna, Iouisque Et soror, et coniux una cum ge-
 te tot annos. Est Pronuba quae nuptijs praest. idem. Et pronu-
 ba Iuno. item alia eius numina. Aliquando numen ponitur
 pro ipso deo. idem. Spero equidem medijs, siquid pia numi-
 na possunt, Supplicia hausurum scopulis. Martia. Sic genitum
 numen credite. Hinc quidam Numam Pompilium a numinu,
 hoc est deorum cultu nomen sumpsisse existimant. Constat. n-
 eum religiosissimum fuisse, Et cum Romulo in regnum suc-
 cessisset, pacatis rebus, Et metu bellorum seposito, ne luxuria-
 rentur otto animi, deorum metum iniiciendum putauit, rem ad
 multitudinem imperitam, et illis seculis rudem efficacissima.
 interdum etiam numen pro habitu, atque ornatu accipitur a poe-
 tis. Virg. V adimus immisi Danais haud numine nostro. A
 nuco fit etiam nuto, quod modo idem significat, quod suum

simplex, hoc est signum capite facio. Modo moucor, Et quasi
 minor ruina, tractum a motu capitis, quem inclinando as-
 firmantes, concutiendo negantes facere solemus. Vnde nutare
 aedificia dicimus, cum male solidata ruina minuantur. Trans-
 fertur etiam ad animum. Et idem significat, quod titubo, hoc
 est quam in partem me uertam dubito. Nutius, quod tam eum
 significat, qui nuntiat, quam rem ipsam, quam nuntiat. et nu-
 tio uerbum significo. Et in foemino nuntia, quae aliquid nu-
 tiat. Et internuntius, qui inter duos medius est ad aliquid tra-
 ctandum, Et modo huic modo illi per uices nuntiat. Cuius
 foemininum est internuntia. Et annuntio compositum nota si-
 gnificationis. Et denuntio, futurum aliquid nuntio. Et fere in
 malam partem accipitur. Et pronuntio, quod modo significat
 profero. Vnde pronuntatio pro ipsa prolatione accipitur, mo-
 do decerno. iubeo. a quo pronuntiatum statutum iuris consulti
 dicunt. Pro prie enim pronuntiare, et statuere de iis dicitur, qui
 habent ius cognoscendi. Et renuntio, quod aliquando pro nu-
 tio accipitur. Plinius iunior. Postquam mihi renuntiationem fuit.
 Aliquando pro renuo. A quo renuntiatio cessio dicitur. Et ob-
 nuntio malam rem nuntio. Obnuntiare enim proprie dicitur
 augures, qui aliquid sacrum, ac mali ominis uiderunt. Te-
 retius. Primus sentio mala nostra. primus resisco omnia. pri-
 mus porro obnuntio. item a nuco composita sunt annuo, quod
 Et anno dicitur, Et est assentior, Et quasi nuco affirmo. Ab-
 nuco, quod est recusio, Et quasi nuco aliquid nego. a quo abnu-
 to, hoc est saepe abnuco. in nuco signo aliquo capitis uoluntatem
 meam ostendo, siue affirmem aliquid, seu negem. Cicero. Quia
 si iste hospites rogasset, immo inuisset, modo facile hoc perfici
 posset. renuo, respuo, Et quasi displicere mihi signo aliquo
 ostendo. Sunt qui nuto uerbum a nuco deductum putent, quod
 a nuto ita distinguitur, ut nutare capitis sit, inclinando, aut in-
 gyrum mouendo, Nutare uero oculorum patefaciendo eos, aut
 claudendo, uel utrunque, uel alterum. Plinius. Nec illa ulli
 homini nuet. annuat. nuet. hoc est nec capite signu faciat, nec
 facienti assentiat, nec oculis quicquam indiat. A nuto ni-
 ctatio deducitur. SIC. Hoc modo. i. matre interfecta.

DE EADEM EPIGRAMMA. XIII.

ICTA GRAVI TELO. Idem hu-
 ius epigrammatis argumentum est, quod
 superioris. Sus praegians ferro uulnera
 pariter Et filijs uitam dedit, Et ipsa perdit.
 ICTA. Percussio enim per-
 cussio est, Et passiuum eius ior. percutior.
 Plinius. Arborum mansuatorum, receptarumque in domos, a
 fulmine laurus sola non ictur. Ab hoc fit ictus, hoc est per-
 cussio. uulnus. Martialis. Dorica quam certo uenabula dirigit
 ictu. GRAVI. Ponderoso, de quo supra diximus.
 CONFOSSA. Perforata. aperta. fodio enim cauo si-
 gnificat, dictum quasi foras do. Hinc fouea dicitur scrobes,
 quod tam in masculino, quam in foemino genere inueni-
 tur. Virgilius. Forsitan Et scrobibus quae sint fistigia qua-
 ris. Lucanus. Exigua posuit scrobe. Ouidius. Et ex-
 sta scrobibus tellure diuabis. Foni principio dicti, qui postea
 Fauij appellati sunt, quod princeps eius gentis ex ea natus
 sit, cum qua Hercules in fouea concubuit. quamuis alij putent
 ita uocatum, quod primus ostenderit, quem admodum urfi,
 Et lupi foueis caperentur. item fossor qui fodit. Et fossa,
 quae fit aut ad recipiendam aquam. Vnde Vlpianus scri-
 bit fossam esse receptaculum aquae manu factum, ut ad ca-
 stra, siue urbes, oppida ue, aut alia huiusmodi munieda. Li-

700

nius. Castraq; uallo, & fossa munuit. Et fodio idem, quod fo-
dio. Cicero non est in potestate fodiantibus eis rebus, quas ma-
las opinamur. dissimulatio. & obliuio. & per fodio uehemen-
ter fodio. A quo per fessor. & per fessus. Trans fodio nota si-
gnificationis. Ouid. Gemino trans fodiis uulnere pectus. A
quo trans fodiō. & trans fessus. & de fodio, atq; effodio. a qui-
bus de fessor. & effessor, & de fessus atq; effessus. et confodio.
a quo confessor. & confessus. item confessio, sicut de fessio. et ef-
fessio. CERTA DEXTERA. Certus ictus dexte-
re. siquidem habita ratione teli, neq; plus neq; minus percus-
sit, quam in animo erat. Tale enim temperamentum adhibu-
it, ut nec atrocitate uulneris filios interfecerit, nec paruitate,
uel suam uiam, uel plagam minorem fecerit, quam emitten-
do parui erat necessaria, uel certa dextera firma non uacillan-
te. Ouidius. Da mihi quod petiur certo contingere telo.
LIBRATO. Ponderato. FERRO. Telo, quod ca-
spidum habeat ferream. Ferrum metallum est uulgo notum,
de quo superius locuti sumus. Dubium est, maior ne ex eo uti-
litas, an maius damnum sit hominibus. Hoc enim terram coli-
mus. serimus fruges. arboribus pomaria. uiteris. hoc eadē omnia
putamus. et de suo squallore omnibus annis cogimus inuenescere.
Hoc domos extruimus. paramus materiam. cadimus saxa.
& alia penē infinita ad uitae humanae usum necessaria faci-
mus. Praeter hoc ad uoluptatem etiam uiuimus, ut puta ad ue-
natus. aucupia. piscationes. Siquidē in uenatu tela. in aucupio
sagittas. glandis in piscatu fuscinam adhibemus. Sed eodem
ad bella. caedes. rapinas. latrocinia utimur. & modo tormen-
tis ex acinimus. modo lacertis iacimus frequenter pennatis sagit-
tis emittimus, ut celerius mors ad homines perueniat. in foede-
re, quod ex pulsus regibus. Romani cum Porfena fecerunt, pro-
hibitu est, ne ferro, nisi in agricultura, uteretur. Veteres,
quidam nec cum sulo etiam scriberetur, uentum prodidere. in
tertio Consulatu Magni Pompei extat edictum in tumultu ne
eis Clodiana, quo prohibetur ullum teli genus esse in urbe. Fer-
rum in Hispania. Bilbilim nobilitauit patriam Martialis.
In Italia Comum, non quia in ijs locis ferrariae sint, sed quia
aqua optima ad ferri temperamentum. Ex omnibus generi-
bus palma quondam serico ferro erat. Mirū est, quantam cum
ma gnate lapide, de quo supra diximus, hoc metallum conor-
diam habeat. Virus enim a ma gnate accipit, quod nulli alteri
metallo accidit, retinetq; longo tempore, aliud apprehen-
dens ferrum. De ma gnate lapide Democritus architectus Ale-
xandri, Aristoteles templum concamerare incohauerat, ut in eo
simulachrum eius ē ferro in aere pendere uideretur, interca-
sit mors, & eius, & Ptolemaei regis, qui id sorori suae iusse-
rat fieri. Ferrum acaensum igni, nisi ictibus duretur, facile cor-
rumpitur. Rubens non est habile tundendo, neq; ante, quam al-
bescere incipiat. aceto, & alumine illitum fit simile aeri. A ru-
bigine uendicatur cerusa, & gypso, & picis liquida. A can-
dente ferro, hoc est ignito fit ex candescō, quod est ira inflam-
mor. a quo ex candescētia ira sine modo existens, & ueluti
quaedam inflammatio animi. Candere proprie est album esse.
Virgilius. Candentis uaccae media inter cornua fudit. Po-
nitur etiam pro ignitum esse. Nā tunc uere ignita dicitur quae-
cunque materia, cum non rubet, sed iam candet. Cicero. Can-
dente carbone adurebat capillum. Hinc fit acaendo, quod signi-
ficat inflammo, & succendo eiusdem significationis, & incen-
do. A quo incendium, inflammatio. Unde incendiaria aus
in auspicata, propter quam lustratam se penumero urbem le-
gimus. & stinturnix a quibusdam uocatur. Quidā interpre-
tantur ita nominari quae cūq; apparuerit carbonem ex aris,
sive altariibus ferens. Candidus, quod ab albo differt. Nam

candidum dicimus, quod quadam nitenti luce persusum est.
Album autem, quod pallori est uicium. Virgilius. Color de-
terrimum albis. & gluo. A candeo fit candescō. & candela a
candore luminis. a qua candelabrum, & candela, de qua su-
pra diximus. & candico uerbum, de albo. Plinius. Cuius ra-
dice utuntur ad candidandos capillos. Et candido eiusdem si-
gnificationis. Pomponius. Vestem lixinio candidans. & can-
difico. Nonius. Poliens sese, & succis herbarum candidans ca-
tem. Ab hoc candidatio derivatur. & candescio. a quo cande-
factus. & candor, hoc est albedo. et a candido candidatus. can-
didati enim dicebantur, qui in conitijs magistratus petebant.
hi enim albo uestiri solebant. hinc Caesaris candidati appella-
ti sunt, qui epistolas principis in Senatu legebant. Vlpianus.
Sanē uero omnes quae stores prouincias sortiebantur, uerum ex-
cepti erant candidati principis. ij enim solis libris principali-
bus in Senatu legendis uocabant, hodieq; obtinuit indifferen-
ter quae stores creari tam patrios, quam plebeios. ingressus
est enim, & quasi primordium gregendorum honorum, sen-
tentiaq; in Senatu dicendae. Ex ijs sicut diximus, quidam fue-
runt, qui candidati principis dicebantur, quiq; epistolas eius
in Senatu leggebant. Quint. Galba pilam negligenter peten-
ti, sic inquit. Petis tanquam Caesaris candidatus, id est secu-
rus. A candeo etiam canus deducitur nota significationis, quod
tamen interdum pro antiquo accipitur, quia uetustate canesci-
mus. Virgilius. Cana fides, & uelut Remo cum fratre Qui-
rinus, iura dabunt. Ab hoc canescō, canus fio. & canities, co-
lor ipse. Plinius. Et ipsa iam canitie uenerabilis. Haec &
canitudo a ueteribus dicta est. Var. Sed neque uetulus can-
terius, quam nouellus melior, nec canitudini comes uirtus. Mi-
rum est Aristotelem scripsisse canitatem hominis propriam es-
se, cum constet equum quoque canescere. Sed homo semper a
priori parte accipit incipit, postea ab aduersa. Canam graeci
dicunt castam rusticam ex uimibus factam, quam nos cani-
strum uocamus. cuius diminutiuum est canistellum. unde ca-
niferae mulieres appellatae, quae canistrum capitis gerunt.
Veteres canentis capitis ornamenta dixere. & canicas sur-
sures. Unde canicatum surserum dicimus. Pacuuius. Qui
apud te quasi feruus est canicatum panem. NVMEN.
Potestatem. QVA Diana, Luana salicet. SOLV-
40 TA. Absoluta. liberata a partu. QVA. Diana. salicet
quae praest uenationi. PEREMPTA. Interfecta. Pe-
rimo ex per, & emo componitur. Emere, comparare est. Plau-
tus. Ut uos in uostris uoltis mercimonijs emundis, & uen-
dudis me latum lucris afficere. Veteres enim pro eo, quod est
accipio frequentissime usurparunt. Ab hoc igitur perimo de-
ductum, quasi in totum emo. Nam, quod interficimus a nobis
emptum, & nostri omnino iuris factum esse uidetur. Ab eo-
dem fit adimo, quod est aufero. & interimo idem, quod per-
50 imo, & eximo. aufero. exapio. Pomponius iurisconsultus exi-
mendi uerbum generale esse affirmat. Etenim eripere, inquit,
est de manibus auferre per raptū. Eximere uero quoquomodo
auferre. Ut puta, si quis non raperet aliquem, sed moram face-
ret, quo minus in iudicium ueniret, ut actionis dies exiret, uel
res tempore admitteretur. uidetur eximisse, quāuis corpus nō
exemerit. Hinc eximum dicitur excellens. egregiū. tractum
ab eo, quod in sacrificijs optimum pecus de grege eximebatur,
uel quod primum erat natum. Et eximij porci dicebantur ma-
iores, qui ad sacrificandum electi erant. Sicut egregiae oues
dicebantur e grege electae. a quo egregium diamus excellens.
60 Ab hoc fit exime aduerbium, hoc est egregie. excellenter. et
ab eximo exemptio. & abemo, idem quod adimo. Plautus.
Abemito uestem. & redimo, quod modo simplicis sui signi-